

Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
De heer dr. R.H.A. Plasterk

Thema Omgeving
Team Beleid & Advies
Contactpersoon M.M. Lammers
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Datum 22 november 2016
Onderwerp Wetsvoorstel kostenverhaal
huisvesting vergunninghouders
Bijlage(n)

Geachte heer, mevrouw,

Na lezing van uw wetsvoorstel kostenverhaal huisvesting vergunninghouders maken wij gebruik van de internetconsultatie om onze bezwaren tegen dit wetsvoorstel kenbaar te maken.

Daarnaast geven wij een reactie in U16 verband. Deze reactie zal namens de U16 gemeenten worden aangeboden.

Het wetsvoorstel verplicht gemeenten de kosten te vergoeden die het Rijk maakt voor de verlengde opvang van vergunninghouders. Verlengde opvang is nodig wanneer gemeenten niet aan hun taakstelling voldoen, d.w.z. wanneer zij vergunninghouders niet binnen veertien weken na het krijgen van een status als vergunninghouder huisvesting aanbieden. Hierdoor blijven vergunninghouders langer in AZC wonen dan nodig is.

U verwacht dat het wetsvoorstel een drietal effecten teweeg brengt:

1. Vergunninghouders verblijven minder lang in de AZC
2. Vergunninghouders beginnen sneller met integreren
3. De regeling heeft een motiverende werking op gemeenten

Met betrekking tot deze effecten hebben wij de volgende opmerkingen.

1. Vergunninghouders verblijven minder lang in de AZC

Gemeenten worden door het kostenverhaal gedwongen vergunninghouders sneller te huisvesten waardoor vergunninghouders inderdaad minder lang in de AZC verblijven. Aan deze snellere huisvesting kleven echter ernstige bezwaren.

Binnen onze gemeente en woningmarktregio bestaat een grote druk op de (sociale) woningmarkt: de vraag overstijgt ruimschoots het aanbod met wachtlijsten van jaren voor regulier woningzoekenden als gevolg. Deze druk is nog groter geworden omdat door de invoering van de nieuwe woningwet en de eis van passend toewijzen het aantal woningmutaties drastisch is afgenomen.

Om toch aan onze taakstelling te voldoen proberen we vergunninghouders te huisvesten in tijdelijke woningen of onzelfstandige woonruimte, maar niet ten koste van alles. Wij zijn van mening dat tijdelijke (onzelfstandige) woonruimte voor de vergunninghouder geen verslechtering ten opzichte van het AZC mag zijn en geen grote maatschappelijke onrust mag veroorzaken.

Door uw wetsvoorstel worden wij gedwongen vergunninghouders te huisvesten in geïmproviseerde noodhuisvesting. Wanneer de AZC overbezet zijn is dit nog te billijken. Landelijk gezien hebben de AZC echter een bezettingsgraad van ongeveer 50 % en deze leegstand wordt door noodhuisvesting alleen maar groter.

Bijkomende nadelen zijn dat vergunninghouders worden gedwongen tot extra verhuisbewegingen met bijbehorende stress en maatschappelijke onrust tot gevolg, en dat we samen met woningcorporaties en vastgoedeigenaren op kosten worden gejaagd.

Wij adviseren om vergunninghouders langer op kosten van het COA in de AZC te laten wonen zodat wij kunnen werken aan acceptabele vormen van tijdelijke huisvesting en permanente huisvesting.

2. Vergunninghouders beginnen sneller met integreren

Dit effect treedt in het geheel niet op.

Vluchtelingen verblijven in afwachting van hun verblijfsvergunning lang in de AZC. Wij vinden deze situatie al jaren onaanvaardbaar en zijn gestart met een regionale pilot, waarbij integratie en inburgering van vluchtelingen en nieuwkomers begint in onze AZC in Leersum en Overberg.

3. De regeling heeft een motiverende werking op gemeenten

U verwacht dat de regeling een motiverende werking heeft op gemeenten om hun taakstelling te realiseren. Dit is nadrukkelijk niet het effect van een boeteregeling.

De bestuurlijke verhoudingen worden op scherp gezet wanneer er met boetes wordt gedreigd en de positieve en constructieve samenwerking in U16 verband kan hierdoor worden geschaad.

Bovendien vangen wij al jaren vluchtelingen en nieuwkomers op in onze AZC Leersum en Overberg en hebben wij altijd gehoor gegeven aan verzoeken van het COA om huisvesting van asielzoekers uit te breiden (bijvoorbeeld door het aantal bedden in Leersum te vergroten en de nieuwe locatie in Overberg op te starten). Wanneer er, ondanks al onze inspanningen, een boete wordt opgelegd werkt dit uitermate frustrerend en demotiverend.

Tot slot constateren wij dat de registratie door COA niet altijd betrouwbaar is. Zo is in 2016 door COA geconstateerd dat onze achterstand in taakstelling geen 21 statushouders was, maar 16. Deze fout is nog steeds niet gecorrigeerd. Daarnaast is gebleken dat het voorkomt dat vergunninghouders een verkeerde registratiedatum in TVS hebben, waardoor vergunninghouders die langer op een woning wachten toch later gehuisvest worden. Hierdoor kan het voorkomen dat we door administratieve fouten van COA onze termijnen overschrijden. Een kostenverhaal op basis van een niet correcte administratie is niet uitvoerbaar.

We werken hard om onze taakstelling te realiseren en zoeken continue naar alternatieve locaties. Ook leveren we met onze twee AZC een substantiële bijdrage aan de opvang van vluchtelingen en nieuwkomers. Uw conceptwetsvoorstel is voor ons dan ook volstrekt onacceptabel en wij zien dan ook graag dat het voorstel van tafel gaat.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. M.J.T.H. Havekes

G.F. Naafs